

Отже, розгляд деяких аспектів МТЗ військових формувань України у XVIII-XX ст. дав можливість визначити систему МТЗ військових формувань України та урахувати позитивний досвід минулого для її удосконалення.

#### Список використаних джерел:

1. Заякин Б.Н. Краткая история военной разведки / Б. Н. Заякин. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://e-reading-lib.com/chapter>.
2. История тыла и снабжения Русской армии : [уч. пособие для слушателей Академии тыла и снабжения им. В. М. Молотова] / Под ред. генерал-лейтенанта М. П. Миловского. – Калинин. : Редакционно-издательский отдел, 1955. – 143 с.
3. Кузьминець О. В. Історія держави і прав України : [навч. посіб.] / О. В. Кузьминець, В.С. Калиновський, П. А. Дігтяр. – К.: Україна, 2000. – 429 с.
4. Свечин А. А. Эволюция военного искусства / А. А. Свечин – М. : Академический проект; Жуковский: Кучково поле, 2002. – 864 с.
5. Современные главы военной науки (теория тыла). – СПб : ВАТТ, 2007. – 257 с.
6. Тыл Вооруженных Сил : 300 лет / В. И. Исаков, Д. В. Булгаков, А. А. Смирнов, Л.Ф. Шумихина / [под ред. генерал-полковника В. И. Исакова]. – М. : Защитники Отчизны, 2000. – 336 с.
7. Шенгелия В. Завтра была война / В. Шенгелия // Вокруг света. – № 9 (2864). – 2012. – 1 вересня. – С. 50–61.

**Здобувач Науково-дослідного  
інституту публічного права**

**Тахтай Олексій Володимирович**

#### **ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ**

Провадження у справах про адміністративні правопорушення є одним із видів адміністративного процесу, являє собою регламентовану нормами адміністративно-процесуального законодавства діяльність уповноважених органів, яка спрямована на притягнення до адміністративної відповідальності осіб, які вчинили адміністративні правопорушення.

Кодекс України про адміністративні правопорушення не наводить дефініцію провадження у справах про адміністративні правопорушення, однак аналіз його положень, розділів 4-5, дає змогу виділити особливості розглядуваного провадження:

1) виникає на підставі вчинюваного адміністративного проступку та необхідністю притягнення порушника до відповідальності; ч. 1 ст. 9 КУпАП визначає адміністративне правопорушення (проступок) як протиправну, винну (умисну або необережну) дію чи бездіяльність, яка посягає на державний або громадський порядок, власність, права і свободи громадян, на встановлений порядок управління і за яку передбачено адміністративну відповідальність [1].

Адміністративна відповідальність є наслідком не тільки порушення норм адміністративного законодавства, а й інших галузей права. Наприклад, ст. 11 Кримінального кодексу України передбачає можливість притягнення до адміністративної відповідальності особи, що здійснила злочин, який не має великої суспільної небезпеки [2];

2) реалізується чітко визначеним колом суб'єктів. Порядок провадження в справах про адміністративні правопорушення в органах (посадовими особами), уповноважених розглядати справи про адміністративні правопорушення, визначається КУпАП та іншими законами України;

3) має специфіку процесуальних актів, до яких відноситься протокол - підстава для порушення справи, постановою про накладення стягнення - результат розгляду, водночас остаточне рішення приймається після завершення стадії оскарження.

Крім того, провадженню у справах про адміністративне правопорушення характерна оперативність вирішення справи та активність правозастосовних органів.

До завдань провадження в справах про адміністративні правопорушення законодавець відносить: своєчасне, всебічне, повне і об'єктивне з'ясування обставин кожної справи, вирішення її в точній відповідності з законом, забезпечення виконання винесеної постанови, а також виявлення причин та умов, що сприяють вчиненню адміністративних правопорушень, запобігання правопорушенням, виховання громадян у дусі додержання законів, зміцнення законності (ст. 245 КУпАП) [1].

Провадження у справах про адміністративні правопорушення може розвиватись в одному з двох напрямків, тому доцільно виділити звичайне (загальне) та спрощене провадження.

Звичайному провадженню притаманне складання протоколу, застосування запобіжних заходів, з'ясування обставин, дослідження доказів тощо. Спрощене провадження, навпаки, характеризується мінімальною кількістю процесуальних дій: протокол про адміністративне правопорушення не складається, посадова особа, яка виявила делікт приймає і виконує рішення про накладення стягнення на місці вчинення правопорушення [3].

Залежно від виду органів, які здійснюють адміністративне провадження, розрізняють два види провадження: а) адміністративне, яке здійснюється одноособово посадовими особами - представниками органів державної виконавчої влади, комісіями при місцевих органах місцевої виконавчої влади, громадськими органами та їх посадовими особами; б) судове, яке здійснюється безпосередньо суддями.

Таким чином, провадження у справах про адміністративні правопорушення, як і кожне провадження, складається з певних елементів, стадій. Під стадією провадження в адміністративно-процесуальній літературі розуміється підпорядкована загальній меті цього виду провадження відносно його самостійна частина, яка поряд з його загальними задачами має свої специфічні, властиві тільки їй особливості та завдання, які визначають її зміст та процесуальне призначення [4, с. 229].

Адміністративно-процесуальне законодавство наводить наступний перелік стадій провадження у справах про адміністративні правопорушення:

- стадії порушення справи про адміністративний проступок (правопорушення);
- стадії розгляду справи про адміністративне правопорушення і винесення по ній постанови;
- стадії оскарження (опротестування) постанови у справі про адміністративне правопорушення;
- стадії виконання постанови по справі про адміністративне правопорушення [1].

Так, В.К. Колпаков виділяє додаткову стадію адміністративного провадження - адміністративне розслідування, на якій здійснюється вивчення обставин справи [5, с. 303]. На нашу думку, не доцільно виділяти вказану стадію, оскільки порушення справи про адміністративний проступок має місце лише при наявності для цього підстав. Таким чином, дослідження обставин справи є необхідним при порушенні справи, а її відокремлення сприятиме лише плутанині та виникненню непорозумінь.

На першій стадії з'ясовуються обставини правопорушення, факт вчинення правопорушення, складається адміністративний протокол. Стаття 255 КУпАП наводить чіткий перелік осіб, які уповноважені складати протокол про адміністративне порушення. Після складання протоколу, він надсилається органу (посадовій особі), уповноваженому розглядати справу про адміністративне правопорушення [1].

Очевидним законодавчим недоліком даної стадії є відсутність будь-яких строків, тобто незрозуміло в межах якого терміну необхідно надіслати протокол уповноваженому органу (посадовій особі).

Наступною стадією адміністративного провадження є розгляд справи. Вона починається після складання уповноваженим органом (посадовою особою) протоколу та повідомлення відповідним рішенням про розгляд справи осіб, які беруть участь у провадженні по справі про адміністративні правопорушення. Основна діяльність учасників розгляду справи спрямована на з'ясування фактичних обставин справи. Розглянувши справу про адміністративне правопорушення, орган (посадова особа) виносить рішення (постанову) по справі. У справах про

адміністративні правопорушення, орган (посадова особа) виносить одну з таких постанов: 1) про накладення адміністративного стягнення; 2) про застосування заходів впливу; 3) про закриття справи [1]. Таким чином, зазначена стадія включає три етапи: підготовку справи до розгляду, розгляд справи і прийняття по ній постанови.

Стадія оскарження постанови по справі є факультативною, тобто виникає у разі незгоди з результатами розгляду справи особи, щодо якої її винесено, а також потерпілого.

Після прийняття постанови або після розгляду скарги (протесту) починається четверта стадія провадження у справах про адміністративні правопорушення – стадія виконання постанов. Постанова про накладення адміністративного стягнення підлягає виконанню з моменту її винесення, якщо інше не встановлено законами України.

Отже, проаналізувавши стадії провадження у справах про адміністративні правопорушення не виникає сумнівів у складності цього явища. Провадження охоплює декілька стадій, які знову ж являють собою систему об'ємних процесуальних дій. Дане явище, провадження у справах про адміністративні правопорушення, необхідно досліджувати у зв'язках як між самими стадіями, так і між адміністративними провадженнями в цілому.

Провадження у справах про адміністративні правопорушення являє собою систему процесуальних дій, що здійснюються уповноваженими на те органами та посадовими особами у зв'язку з вчиненням особою адміністративного правопорушення та направлені на притягнення такої особи до відповідальності у вигляді правообмежень. При цьому провадження у справах про адміністративні правопорушення можна розглядати у декількох значеннях: як самостійний інститут правозастосовної діяльності органів державної влади; як інструмент регулювання суспільних відносин шляхом застосування адміністративних санкцій.

#### **Список використаних джерел:**

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 07.12.1984 № 8073-X.
2. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III.
3. Алфьоров С. М. Адміністративне право. Загальна частина : [навч. посіб.] / Алфьоров С. М., Ващенко С. В., Долгополова М. М., Купін А. П. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 216 с.
4. Іщенко В. В. Стадії провадження у справах про адміністративні правопорушення у сфері оподаткування: сучасні доктринальні підходи / В. В. Іщенко // матер. міжнар. наук.-практ. конф. – 2011. - № 2 (21). - С. 229-231.
5. Колпаков В. К. Адміністративне право України : [підруч.] / В. К. Колпаков. – К. : Юрінком Інтер, 1999. – 736 с.

**Аспірант юридичного факультету  
Київського національного  
університету імені Тараса  
Шевченка**

**Теремцова Олена Миколаївна**

#### **ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ СУЧАСНОГО СТАНУ УНІТАРНОЇ ДЕРЖАВИ**

Формулювання теоретичних положень сучасного стану унітарної держави та основні тенденції розвитку соціально-змістовних властивостей держави в умовах розбудови правової держави та в інтересах суспільства є одним із основних критеріїв цінностей пріоритету держави.

Питання сучасного стану унітарної держави досліджувалися в працях видатних вчених Андрусяка Т.Г. [2], Бобровник С.В. [3], Зайчука О.В. [7], Копейчикова В.В. [6], Котюка В.О. [4], Лободи Ю.П. [5], Оніщенко Н.М. [7], Шемшученка Ю.С. [9], та інших авторів.

Держава в сучасних умовах завжди є одним із найважливіших явищ організаційного характеру в суспільстві. Їй тому протягом століть вчені намагалися дати визначення поняття цього явища та розкрити його сутність.